

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Kül. monostortecza 181. szám.

Kiadó hivatal:

Középütea, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. helyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajónál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglérnél (Wollzeile 9. sz.).

Nyilvántartási czikkok sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m.

kedden, csütörtökön és szombaton délelőn.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, érvényedre 3 frt.

Pest, június 17. 1867.

(D.) A mint táviratilag már tudattam, e hó végén vagy a jövő hó első napjaiban az országgyűlés el fog naplótartani.

Tüzhelyünkhez visszatérve a béke olaj-ága mellett a politikai öröm pünkösdi rózsáiból is viendünk haza egy néhány viruló szálát.

Nagy nehézségek, a melyek lelkünket nyomták, s kedélyünket elborulva tartották, kezdettek lehullni szívünkről már akkor, midőn hallottuk ö Felső királyi esküjét, s abban hangsúlyozva a koronázott királyok által hozott törvények megtartását.

Ö Felső alkotmányos esküje az erdélyi részek irányában is teljesedésbe menend, s úgy vagyunk meggyőződve, hogy miután a minisztérium is híven teljesítette e részben alkotmányos kötelességeit, a királyi biztos határozott utasításokkal, rendszabályokkal s legfelsőbb intézkedésekkel ellátva tér vissza hivatalhelyére. Ezen rendszabályok alapján az intermaliter összehívott s törvényesen nem létezhetett kolozsvári országgyűlés végképp el fog oszlattatni, s ugyanazon elv szerint, mely e rendszabályt követeli, lesznek mérlegelve mindazon intézkedések, a melyek nem alkotmányosan keletkeztek, s így meg fogunk győződni, hogy az alkotmányos szabadság adott ígérete testté is váland.

Ugy hiszem, az erdélyi megyékben a restauratio július elején kezdődött, s ezt követendik ottan a magasabb körű közegek újraszervezése, és pedig egyedül a koronázott királyok által hozott törvények jogfolytonosságának rendszeres helyreállítására mellett tekintetbe vérvén hazánk hosszasan rendkívüli állapotának oly követelményeit, a melyeknek kielégítése azonban oly módon eszközölhető, hogy az alkotmány jogába ne ütöközzék, s mire nézve a minisztériumnak adott szabadkéz igénybe vehető.

Meg kell arról győződve lennünk, hogy a minisztérium valamint utját állja egy a mi, mint mások szélsőségekbe menő vagy tulsietető követelményeinek s zaklatásainak, úgy az alkotmányellenes rendszerből való végkibontakozást erőlyes léptekkel fogja eszközölni, mely szándékára s törekvésére nézve teljes kezeséget bír az uralkodó Főlség elhatározott akaratában, a ki jól megfontolta feladatait, mielőtt alkotmányos esküjét Isten szabad ege alatt és a nép színe előtt oly határozott erőlyes s oly megható bensőséggel tette le.

A koronázás nagy ünnepélye sorsunkat a dinastia, s az európai nagyhatalmak színe előtt is tetemesen megváltoztatta. Magyarország van, léteiről, állami életéről tud a világ, s a monarchia tekintélyét egy nagy kibékülés s egy nagy nap az európai egyen-súlyban helyreállította. Egy egyszerű és higgadt nemzeti politika volt ezen eredmények életforrása s e politikának hí támazsa volt az erdélyi részek alkotmányosan érző nemzete. Nincs okunk kétkedni abban, hogy a haza és szabadság védelmébeni hivatásunkat teljesíthetjük, s hogy az igazság és mérséklet politikáját belső egyetértés s a sérthetetlen törvények tisztelete fogja követni.

Ha egyes intézkedésekben jöttek elé oly dolgok, a melyek mindnyájunknak kellemetlenséget, s talán megdöbbenést is okoztak; ha láttunk megfoghatatlan alapu megfizetést, s polgári érzelmeinkbe ütköző egy-két kinevezést: részint tulajdonítsuk oly helytelen információknak, melyeknek genesisét itt előadni nem látom szükségesnek, részint a kezdet oly nehézségeinek, melyek a haza teljes egyesülése s alaposabb összeismerkedése után ismétlődni nem fognak.

Az erdélyi hatóságok képviselői bizony-nyal mindnyáján minden kérdésnél törekedtek s törekednek megtenni a mi hatáskörükben áll, s úgy hiszem működésük üdvös sükerét tolmácsolni fogják nemcsak a legfontosabb elvi vívmányok. Erdély sok részben terra incognita volt a magyar politikusok előtt, s igen sokan, fájdalom, jobban ismer-ték Chinát, mint királyságunk ezen kiegészítő részét; most ittélünknek tiszta nyoma látszik Erdély helyzetének s institutioinak azon általánosabbá vált ismeretében, mely

képessé teszi az ország befolyásosabb állam-férfiait az erdélyi részek kielégítésére s megnyugtatóra hatályosan és helyes uton közremunkálni.

Ezen összeismerkedés egyedül vonhatja maga után háromszázados különválás folytán alakult sajátos viszonyainknak összhang-zásban hozatalát, s azon assimilatiót, a melynek processzusán át kell mennünk, hogy a haza valódi egysége s azonossága elérhető legyen.

E részben határozott törekvést látunk a kormánytól s egyenes jó akaratot, tiszta szándékot a képviselőház minden pártnyalatainál, és így teljes okunk lehet remélni azt, hogy a mit törvény és igazság alapján joggal követelhetünk, az teljesíthető is fog.

Nem sokára tapasztalni fogják az erdélyi részek ezen bizalmunknak s reményünknek kezeségeit, s az eredmény nagyszerűsége előtt kivész lelkünkben azon keserű érzet, a mit egyes személyi kérdések egyszer-más-szor lelkünkben fölkeltek.

El kell ismernünk, hogy az újraalkotás művénél lomok s holtzenek is vegyülhetnek a tiszta méz és homok közé, s nálunk éppen a nemzetiségek megnyugtatójának fontos kérdése kizárja a személyes kérdéseknél a merev puritanismust; de hiszünk azt, hogy a szabadság nyilvánossági jogai a szabadsajtó, megyegyűlés és parlament, kivívja az ész és hazafiság érdemeinek jogos követel-ményeit; annival inkább pedig, mert szabad gondolkodásu s tiszta szándékú kormányunk van, a mely tudja, hogy minden kormány csak megbízható jellemes s avatott talentumok segélye által veheti magára a nagy felelősséget.

Midőn hazánk jogait visszavittuk, a fő kérdést megnyertük, a többi önként követke-zik utána, „mundus se expedit.”

A megyék szervezéséről.

Megykerék, június 16. 1867.

A „K. Közlöny” idei 53-dik számában meg-jelent cikkemben ígéretet tettem, hogy mihielyt a királyhágonnenni részek közigazgatási és törvény-kezési rendszere az anyahonhoz hasonlólag, vagy azt bár megközelítőleg elvileg constatalva lesz: nézeteim fejtegetésével előlépni fogok.

Maholnap a tisztújításoknak be kell követ-keznük. Ugy halljuk, hogy nálunk fontos okokból az erdélyi régió szervezet állitattik vissza szükség-módosításokkal, és a törvénykezési szakban a jelenlegi rendszer kevés változtatásával, de mindez csak ideiglenes, legfőlegbe a codificatioig terjedhető érvénnyel.

A „K. Közlöny” idei 69-dik számában az erdélyi megyék szervezési kérdése (*) jegy alatt közölt tapintatos cikkben van felszínre hozva, s ha nem késő még: hozzá kívánok szólni e tárg-yhoz, és a körül a tisztelt közlő úr nézeteit támo-gatni s azokban egy pár mozzanatot tovább fej-lestetni.

Közöbajtás az: hogy a megyéket nemcsak közigazgatási, hanem törvénykezési hatáskörébe is vissza kell helyezni, hogy a megye, mint az önkormányzati és mint az államkormányzati ügyek közege hivatását betölthesse, s azonfelül tisztsége által a népek törvényes igazságot is szolgáltatson, s alkalma legyen a polgárok anyagi érdekeire, s a közérköcsiségre is egyiránt jótékonyan hatni; mert ily századokon át kifejtett közvéleménnyel és con-cret fogalommal élte belé magát a nemzet a me-gyei szervezetbe és életbe.

Már 1861-ik ápril elején keblü lapjainkban fejtegettem, hogy miután azon állítás fontossága és alapossága tagadhatatlan, hogy az 1848-diki lényeges változások, a jobbágy-felszabadulás nagy actusa, az uri székek eltörlése, a népek birtokossá, s törvény előtt és közhelviseles tekintetében az előbbi kiváltságos osztállyal egyenlővé válása által, a sommas és rendes szóbeli perlekedés szükség-sége s más törvényes és politikai hatósági eljárás-sok szabályosítása miatt és érdekében a megye-hatósági tisztviselőknak a régieknél szabato-sabb utasításokat, és tovább terjeszke-dő hatáskört kell adni, valamint annál fogva az alsóbb hivatali személyzetben és szolgai rétegekben mulhatatlan személy-szaporítás kell eszközölni, mit főleg a törvénykezés folytonossága, a telekkönyvi, s a csend- és rendőrségi ügyek elkerülhetlenné tettek; és miután ezen kérdésben a királyhágon-tuli közigazgatás és törvénykezés messze tulha-

dott a Királyhágon innenin; s ott mégis szükséges-nek láttatt a közegek szaporítása: mennyivel szükségesebb azt nálunk eszközölni, hacsak nem akarjuk tovább is a közigazgatást tengerő alél-tásban tartani.

Megeyi szervezetünkben tehát fenni változa-tásokat életbe kell léptetni, s a népek a törvény által nyújtani kellő védelmet nagy költsége nélkül, és könnyen s hamar elérhetővé tenni, s a megyei életet aláütyed helyzetéből oda fokozni, hogy ana-k politikai szereplésre hivatott egyénei a nemzeti közvéleményt kifejhessék, s a felelős kormány in-tézkedéseit a haza közjóléte előmozdítására elő-segélteni, kebleinkben szilárd akaratot és tetterőt érezni és érvényesíteni képesek legyenek.

Nézetem szerint a megyei tisztség ekként szervezethetnék, s hatása ekként körvonaloztat-hatnék:

A megyék közigazgatási élén áll a főispán, ki a felügyelést, ellenőrködést minden irányban gyakorolhassa ugyan; de magába a közigazgatásba és végrehajtásba ne avatkozhassek, mint a ki kormány kinevezéstől függően: hatásköre tulságos kiterjesztésével a megye önállósága korlátoztatnék. Ö inkább diszhivatalnok — dignitarius — s mint ilyen a hivatalnokok eljárására felügyelhet, s ebből kifolyólag a hivatalokkal visszaélők ellen előleges vizsgálatot rendelhet ugyan, de annak eredményét tovább intézkedés végett terjeszse a megyei bizott-mány elibe. A bizottmányt alakító köz, és a bizott-mányi gyűléseken elnököl, a tanácskozást vezeti, nem a tárg-yhoz szólókat, s illedelmet sértőket rendre utasítja, szavazás alkalmával a kérdéseket felteszi, két egyenlő részre osztott szavazatkönl döntő szavazattal bír, ha a tanácskozás rendzava-rás s erőszakoskodással lehetlenné válik, a gyű-lést eloszlathatja, a bizottmánnyal egyetértőleg a tiszti állomásokra egyeneket jelöl ki, a választáson kívüli al- és tiszteletbeli hivatalnokokat kinevezi, az időközben elhaló, vagy kilépő hivatalnokok meg-üresült állomásaiba pedig a megyei bizottmány ter-jeszt elibe egyeneket, kik közül ő nevez ki.

A főispán után következnek az első ali-spán, utána a második alispán, hatáskörük a királyhágonnulihoz képest lenne körülírandó; mi-nél fogva:

Első alispán tárczájához tartoznának: a főispán távol vagy nem léteben a köz- és bizott-mányi gyűlésekbeni elnöklet. A tiszti gyűléseknek, számvevői bizottságnak és kiküldendő megyei bi-zottságoknak, valamint a polgári pereket ítélő tör-vényszékeknek, árjai székeknek ö lenne rendes elnöke. A megyéhez intézett felsőbb rendeleteket s más hatóságoktól leveleket ő vesz kezéhez és bontja fel. A megye pecsétje nála áll. Utalványozás, pénz-tárnok, megyei raktár, s egészségi ügyek fölötti fő-intézkedés, színház, s bálókrai engedélyadás; gyámi, pénztári s községi számadások beadattatása, megvizsgáltatása, s melyeknél kívántatik felsőbb helyre terjesztése; folyamodások elfogadása hatá-skörébeni ügyekben stb. Alább említendő alispáni bíróságnak is elnöke.

Második alispán tárczájához tartoznának megyei közmunkák, hidak, utak, megyei közvagyon és szerek, megyeháza és megyei középületek, s ezek körül közeépítéset feletti föfelügyelet. Keres-kedelem, mű- és gyáripár, vízszabályozás, malmok, gátok, czehek, mértékek tárgyaiban főintézkedés, a nagyobb műrvekben a megyei tisztség tudtával, a kisebbszertiekben oda teendő jelentés mellett, a mennyiben pedig fenni czikkok országos műveket illetnek, azok körül végrehajtásban az országos mű- és építészeti közigazgatásnak, s küldötteinak a tisztséggel együtt segítségére szolgál. Hűsmé-re-tési rendelkezések, megyei kórház s annak szá-madása megvizsgáltatása.

Elnöke a megyei gazdasági bizottságnak, evel egyetértőleg beszerzi, illetőleg beszerzeteti a szükséges eszközöket, anyagokat, s azokról és a megye minden vagyonáról, s épületeiről leltárt világosságban tartja, a kívánt építészeti és javítási tervet, költségvetést a mérnökök és mesterekből to-l beveszi, s a számvevő székhöz beadja.

Hajduk ruházására, tartására, rabok élelmezé-sére, s a megye minden közigazgatási belligyeire gondoskodik. A megyébeni erdők jókarban tartá-sára felügyeltet stb.

Fenyítő ügyekbeni intézkedések, rabok ügye, bezárás, kezeség iránti folyamodványok elfoga-dása.

Fenyítő törvényszéknek rendes elnöke. S első alispán akadályozása esetében annak helyettese.

A főbírói állomások megszüntetésével főszol-gabírói állomások lennének alakítandók. Király-

hágonnuli rendszerhez képest három-négy alszolgabírói járásból alakíttatnék egy főszolgabírói szakasz.

(Folytatjuk.)

Török Antal.

Az ugynevezett birodalmitanács

Ötödik ülésében a felirati vita alkalmával igen ér-dekes nyilatkozatok tettek, melyekből következő-ket találjuk érdekesnek közölni:

Sturm (morva) megemlíti a vita hosszúsá-gát s óhajta, hogy az tressz frázisokkal hagyjanak fel. — A szlovén követek szemrehányásaira a cse-hek példáját hozza fel, kik — midőn többséget ké-pezték — mindent terrorizáltak. A 48-ki esémé-nyekre áttérve, fájdalmasan visszaemlékezik a tör-téntekre, ha akkor a bécsi parlament meghallgatta volna a magyarokat, nem folyik annyi vér! (Bravo!) A dualismust teljes lelkéből pártolja s még akkor is, ha magas ára lesz, mert ez egyetlen biztosíték Ausztria szétbomlása ellen. A kormányt azonban tiszta szívvel csak akkor fogja dicsérhetni, ha nem lesz blunderése a concordatumnak, ha nem fogja az egyéniség és család legszentebb jogait egy ide-gen hatalom kezébe adni. (Bravo!)

A dualistát változás kedvéért egyike követé azon hirneves lovagoknak, kik paripákkal rég el-buktak a politikai élet porondján, de a porból is egy fejfel magasabbnak hiszik magukat a többiek-nél; a centralisták egyik nevezetessége, az épp oly jeles tehetség, mint politikai belátás nélkül való dr. Riger: A vitából három különféle szempont észlelhető; a legelső szónok bevezetett ténynek te-kinté a kiegyenlítést, melyet ugy kell elfogadni, a mint nyújtatik, mert az alkotmány szoros megtar-tása mellett kibékítés nem gondolható. Mások a „háromgy királyság” jogainak megsértését látják a dualismusból, s a federalismust ajánlják, végre találkoznak olyanok is, kik híven a februári alkot-mányhoz, a Magyarországgal való viszonyt ennek keretében kívánják megoldatni. A felirat az első nézetet fejtí ki, s szóló ellene van.

A 67-es javaslat két független nép közt létre-jött kiegyenlítés jellegét viseli. (Ajánljuk e passzát a „M. Ujság” figyelmébe.) De ki hitt meg minket, hogy népektől népekkel, fejedelmektől fejedelmekkel nemzetközi szerződésekre lépünk? Mi a februári patens alapján a korona által mint törvényhozó testület hivatunk meg, hogy az előterjesztések alap-ján alkotmányunkat a beállott tények s időviszo-nyokhoz képest módosítsuk.

Később az adó kérdésre áttérve, folytatja: E kérdés a javaslat Achilles sarka; Achilles teste egyéb részén sehetlen volt, elismeri ezt Riger a javaslatról? A közvetett adókat tudvalevőleg Ma-gyarországon nem kedvelik, részleges leszállításuk vagy megszüntetésük a termelést Lajthán túl ol-csobbá teszi, a töke oda folyik majd, a szükségesle-tek ott keresik kielégítettségüket, a lajtháninnen-i termelés károsittatik, a föld értékét veszti s kény-szerülve leszünk vámvonal felállítását kívánni. (Bravo!) Beszédé végén még azt a roppant ér-dektől fölfedeztet teszi, hogy a 48-diki törvények semmiféle királyi hitlevélben vagy esküben sem fordul elő, mit természetesen eddig kivül senki se tudhatott, kijelenti, mit a veréb is csiripol, hogy ő centralista.

A ház megsokalta a vitát és dr. Froeschauer az általános vita befejezését indítványozza. Előfo-gadtatik. A felirat mellett még 10 szónok volt fel-irva, ellene csak dr. Hanisch: az elnök tehát fel-hívja a 10 bejegyzettet, hogy kebleikből egy „ge-neral-redner” válaszszanak; a választás dr. Men-dére esik. Ö és pártja — így szól — azok közé tartoznak, kik a jogot, ha nincs is nyitukre, mert jog, tisztelni szokták, mind a magukét, mind má-sét. Sohse volt a febr. patens bámuloja, de ragasz-kodik hozzá, mint alaphoz, csak hogy szilárdítva, tartósan megerősítve óhajtaná látni. Az ismeretes, előterjesztett egyezvényeket Magyarországgal a ki-egyenlítés használható bázisának tekinti. Az alkot-mányosság megszilárdítására támaszt a népekben kell keresni, alkotmányunknak természetesen s igaz-ságosabb alakot kell adnunk; a szabadság meg-erősítésére toldjuk hozzá az autonómiát. (Bravo) A lengyelek részéről.) Végül üdvözlí a lengyel pártot, mely tegnapi viselete által közeledni látszik, s kéri a krajnai urakat, ne hagyjanak fel azon remények-kel, mikkor e háza léptek. Együtt kell az új un-nak elkezdünk.

Dr. Hanisch szerencsére csak röviden a felirat ellen nyilatkozott.

Becke pénzügyér: A javaslat a birodalom pénzügyi állását igen komolynak festi, s az igaz-ságot akarnám megegyeztetni, ha csak kísérletképp is

mondanám, hogy nem, az nem komoly. A 24-dik alinéát idézve, örömmel látja, hogy a javaslat a birodalom pénzügyeinek rossz állapotát távolabb keresi a legközelebbi múltból, azon korban, midőn a birodalmi tanács még ülészet és inthette s inté is az illető minisztert. (Bravo, nagyon jó! a centrumban.) Biztosítja a házat, hogy a folyó évi szükségleteire megnyugtató módon gondoskodva van, a júliusi couponok teljesen fűdözvék. A folyó szükségletek fedezése az 1867. évi pénzügyi törvényre támaszkodik, a kiadásokon túl nem költezik, s a kimutatások bizonyítják, hogy rend és takarékság uralkodik, a bevételek a lehetőleg legbiztosab alapszámításra, az 1864. és 1865. évek sikereire azon arányos levonás beszámításával, mely az utolsó szerencsétlen hajrártól folytán várható, kisebb bevételeknek megfelel. Hogy az első évenyegedben az adók hátralékban maradtak, nem igen aggasztó észlelet, mert mindenestre ismétlődni szokott, s azon egyszerű technikai okon alapszik, hogy a jövedelmi ágak sok részénél az adók utólag fizetnek. Különböző megnyugtatómra szolgál, hogy april havában az adófizetés nagyban megjavult. Kimutatásokkal bírok, melyek szerint a német-szláv koronatarományok együttesen 1.057.000 forinttal többet fizettek, mintsem az april havára szóló előjavallásban állott, s hogy a pénzügyi igazgatásnak hasznú évek után újra azon öröm szerezte, hogy a lefolyt év ugyane havának bevételeihez képest javulás észlelhető. E kimutatások Magyarországra nem szólnak, e királyság csak márczius végeig szerepel bennük, de volt alkalmam multkor a magyar pénzügyértől hallani, hogy a bevételek ott is valamivel erősebben folynak be, s mi legkülönösebb, hogy minden jövedék között a dohányt mutat haladást a tavalyihoz képest, mi onnan ered, hogy Magyarországon a törvényességről való fogalom oly szilárd, hogy sokan, kik előbb csempészett dohányt szittak, most az államéhoz fordultak. (Derülttség.)

Szolgálhatok egyszersmind azon biztosítással is, hogy a bankosajtnak az aug. 15-diki törvény határait túlhaladó tevékenysége nem fog kifejtetni, kijelentem egyszersmind, hogy azon sokbakerülő letéti s előlegi fizetek, melyek említésénél nehezemre esik tárgyilagosságot megőrizni, nem fognak gyakoroltatni. Háromféle előlegi fizet van folyamatban. Az egyik a Poroszországnak fizetendő 30 millió hadi kárpótlékot illeti. Ebből 15 millió már törlesztve van, s fedezésük az Olaszország által Ausztriának fizetett összegek által megtörtént. A második megkötött ilyen fizet a nemzeti bankot illeti, mely az 1866. évi júliusi rosz napok alatt a császári kormány által kényszerített 60 milliót bankokban előlegezni, azon biztosítással, hogy a bekövetkező békétől számítandó egy esztendő alatt hasonló érték bankokban fog fizettni. — Az augusztus 15-diki törvény szerint ez csak viszonyos jegyváltási fizet, melyből még csupán 21—22 millió törlesztendő, mi szintén nehézségekre nem ad okot. Végül az utolsó adómentes kölcsönrel is előleg-fizet köttetett, melyet hasonlóképp minden órán kész vagyonok bevégezni.

A pénzügy rendezésénél a súly a Magyarországi kiegyenlítésre esik, s ennek mikénti kitűzésétől függend az állam hitelének fentartása s léte. A kormány álláspontja Magyarországgal szemben a financialis kérdést illetőleg a tökéletes részrehajlatlanság, a bir. egységének és érdekeinek álláspontja. Végül kívánatosnak mondja, hogy a pénzügyi s nemzetgazdasági viszonyokat rendező küldetésekkel mielőbb összejusson, hogy elvi kérdéseken túl kézzelfogható konkrétumot is teremtsenek.

Beust b. kéri, a ház elnézését, ha tán a specialis nem elég erős még, miután a nép s hatalmas birodalomban csak rövid ideje tartózkodik s a folyó ügyek ily rendkívüli körülmények közt nagyon is elfoglalják, kéri, méltassák figyelemre akarátának becsületességét. Örvend, hogy a felirat is az általa választott utat nem tartja kilitás nélkülnek, programja: a magyarországi egyezkedés, a többi tartományokban biztosított alkotmányos viszonyok és szabadelvű kormányzás. A felirat maga is mondja: Ne hátra, de előre! A kormány e programot nem utasítja vissza. Törekszik egy teljes miniszteriumot összeállítani. De kéri a házat, ne tagadná meg elismerését a mostanított sem, mely nem „növekvő confusiót” teremtett, mint egy előtte szólója megjegyzé, hanem oly alkotmányos alapot állított helyre, melyből ki lehet indulni. Áttér Magyarországra, s figyelemzett a házat, hogy Ausztria nem szerveztethetik szomszéd államok példájára, mert más geografikus fekvése, más egész összeállítása, ha némelyek a mostani kiegyezést gáncsolják, kéri, az ő hibája-e ez? Az ő miniszteriuma nem használta-e fel a forradalom utáni 10 évet arra, hogy a birodalomra nézve kedvezőbb kiegyenlítés létesíttessék? Az ő hibája-e, hogy Ausztria alkotmányos életéből 4. év elfolyt, a nélkül, hogy a dualismus másképp jelentkezett, minthogy az egyik rész alkotmányos, a másik alkotmány nélküli volt? s végre az ő hibája-e, hogy a birodalmi tanács, melynek a paritás elvénél fogva szintén szava lett volna, sistiroztatott? (E három kérdést sürű bravo követé.)

E három stádium után örvendhetni, hogy a kiegyenlítés ily módon is létesült, hogy a koronának a kezdeményezés előnye meghagyatott, s Magyarországon az új korszak oly miniszteriummal

kezdett meg, mely a nagy, nemzeti többségre támaszkodik, dynastikus érzelmi, jó magyar és jó osztrák is.

A kiegyenlítés alkudozások részleteiben — bevallja — sok lényeges hiány lehet, mely jogosan megtámadható, de eltekintve arról, hogy szóló akkor csak másodvonalban folyt be e tárgyalásokba, azt a tapasztalatot meríté ez időből, hogy makacs-sággal sikert nem érhetni el, csupán a fonal megszakítását.

Kéri a házat, teljesítse csak azt is híven, mit a feliratban maga elé tűzött, de ne álljon a belváros terére, mert az európai átalakulási processus nem vár, s ezzel szemben az adott körülményekkel kell számolni, nem pedig elméletekkel bibelődni. Ne legyenek bizalmatlanok, a bizalmatlanság a szükség parancsa, de ne legyen bázisunk a nyilvános életben. Higgyék el szólónak, hogy „elővigyázó és reciprocitáson alapuló bizalommal szemben a magyar kormányval és országgyűléssel többre mehetnek”, mint a mindent felosztató bizalmatlansággal.

Áttér a luxemburgi kérdésben tanúsított magatartására, melyet a felirat is dicsérettel említ.

„Ha a magyar kérdés nem állott volna úgy, mint állott, Ausztria nem csak el nem érte volna a közbenjáró hálás szerepét, hanem a háboru ma már valószínűleg kitört volna.” A közbenjárás fő-sulya nem a kevésbé vagy rosszabbul sikerült jegyzékekben áll, hanem abban, valjon a közbenjáró állam képez e tényezőt a hatalmasságok számításba, a békét és háborút illetőleg, vagy nem.

Sajnálja, hogy a szlávok előtt népszerűtlen, vádolják, hogy ellensége ez elemnek s bizonyítékul a szláv tart. gyűlések felosztását hozták fel.

Ha a kormány a szlávokot el akarta volna nyomni, mindjárt kezdetben eloszlathatta volna őket, de nem tette, utat hagyott nekik, hogy Bécsbe jövé, ott majoritást képezzenek. Ők nem huztak ebből hasznót, ezen sajnálkozni tán nincs oka, de legalább felelősség sem tehetik.

Nagy tetszéssel fogadott beszédét átérve a nemzeti kérdésre, azzal végzi, hogy gondoskodjanak, miszerint Ausztria a nemzeti kérdést veszélyességétől megfosztja, s ne legyen az neki a fegyveres nyugtalanítás, hanem a megnyugtató elem.

Herbst, mint a bizottság előadója, még pár helyett czáfolja egyes beszédeknek.

Beust átad egy cs. üzenetet a birodalmi tanács képviseltetésére iránt a koronázásakor.

Titkos ülésben elhatároztatik az elnökök elküldése deputációképp. A képviselők szabadságában áll hozzájuk csatlakozni.

— A reichsrath alsóházának 17-ki ülésében Mühlfeld indítványozta, hogy az általa javaslatba hozott vallásügyi törvény tárgyalása újból kezdessék meg.

A hadügyminiszter egy irat kíséretében előterjesztette az új vérendszere vonatkozó törvényjavaslatot alkotmányos tárgyalás végett.

Beust báró több törvényjavaslatot terjesztett elő, melyek a februári alkotmány módosítására, a 13-dik szakasz megváltoztatására s a miniszterfelelősségre vonatkoznak.

A külügyminiszter úr egyuttal ezeket jelenté: Bécs megerősítésének kérdése annak idején a delegációk elé fog terjesztetni alkotmányos tárgyalás végett. Ő Felsége elrendelni méltóztatott, hogy az összes erődítési munkálatok megszüntetendők.

A ház e nyilatkozatot köztetszéssel fogadta.

— Bécs, jun. 17. Az alsóház mai ülésében Komers igazságügyminiszter kinyilatkoztatta, miszerint ő Felségtől fel van hatalmazva, a háznak rövid időn előterjesztendő törvényjavaslatban az esküdtseket a büntető eljárásba venni fel. Azon törvényjavaslat, mely a terjedelmesebb törvényeknek a bir. tanács általi kezelésére vonatkozik, — lényegtelen módosítással, a bizottmányi szerkezet szerint, harmadik felolvasás után elfogadtatott.

Hivatalos közlemények.

(A „Budapesti Közlöny” után.)

Vallás- és közoktatási magyar miniszterem előterjesztése folytán Lipovniczky István czimzetes püspököt miniszteri tanácsossá, Mandics Tódort és Hegedűs Lajost, a fenállott magyar helytartótanács tanácsosait; továbbá Kosztolányi Károlyt, Günczy Pált és Molnár Istvánt osztálytanácsosokká, végre Villecz Kamill, Apt Kamill, Mészáros Ferenc, volt magyar királyi helytartótanácsi titkárokat, valamint Markusovszky Lajost és Molnár Aladárt titkárokká a mondott miniszteriumhoz ezennel kinevezem.

Kelt Budán, 1867. évi június 10-kén.

Ferencz József, s. k.

B. Eötvös József, s. k.
vallás- és közoktatási miniszter.

A vallás- és közoktatási magyar királyi miniszteriumhoz Németh János segédhivatali igazgatóvá, Hirt János, Länger Károly és Kamóczy Ferenc segédhivatali aligazgatókká kinevezettek.

Rünagel Frigyes, kolozsvári lakos, nyugalmazott bányatanácsosnak, ötven évet meghaladó si-

keres szolgálata elismeréséül Ferencz József-rendem lovagkeresztjét ezennel adományozom, s egyuttal nevezett rendem irodáját köllőleg utasítom.

Kelt Budán, 1867. június 7-kén.

Ferencz József, s. k.

Gr. Festetics György, s. k.

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán Baruch Jeremiás maros-vásárhelyi birtokos és gyártulajdonosnak a kereskedelmi gazdászati terén tanúsított közhasznú működése elismeréséül a koronás arany érdemkeresztet adományozom, utasítván e részben egyuttal Ferencz József-rendem cancellárját.

Kelt Budán, 1867. június 9-kén.

Ferencz József, s. k.

Gr. Festetics György, s. k.

Vallás- és közoktatási magyar miniszterem előterjesztése folytán Gradwohl Edét osztálytanácsossá; Onderkó Jánost, Rácz Mihályt, Staudinger Benedeket, Szilágyi Sándort és Somlaky Jánost titkárokká az említett miniszteriumhoz ezennel kinevezem.

Kelt Budán, 1867. június 12-kén.

Ferencz József, s. k.

B. Eötvös József, s. k.

vallás- és közoktatási miniszter.

Igazságügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán Elek Gusztávot és összes bűntársait megkegyelmezvén, az ellentük Pest városa fenytőtörvényseke előtt folyamatban levő bűnvádi vizsgálatot, a netalán fennlevő magánjogi követelések fentartása mellett megszüntetni rendelem, s jelen elhatározásom fogantatásával nevezett miniszterem megbízom.

Kelt Budán, 1867. június 12-kén.

Ferencz József, s. k.

Horváth Boldizsár, s. k.

m. királyi igazságügyminiszter.

A vallás- és közoktatási magyar királyi miniszteriumhoz fogalmazókká kinevezettek: Szikszel János, Révey József, Gümöry Oszkár, Dózsa Imre, Goór György, Schirilla János, Than Sándor, Teüresk Gyula, Lászy József, Jánkó Kálmán, Környei János.

Levelezés.

Maros-Ludas (Tordamegye), június 12. 1867. Egy telegramm által meggyőződést szerezvén, hogy a koronázás június 8-kán valóban megtörtént, sietett az itteni birtokosság s élükön Hancz Pál, egy helyi viszonyainak megfelelő módon kifejezést adni örömeiknek.

Elvégre H. P. által meghíva, az összes értelmiség a nagy vendéglőbe gyűlt össze, a hol is a falusi lakosság, a biróval és esküttekkel élükön, az udvarban várták a megjelenőket. Többek felkérése következtében N. J. úr román nyelven megmagyarázta a népnek, miszerint Felséges urunk szombaton megkoronáztatta magát, mint Magyarország királyát, s egyuttal megesküdt, hogy az ország törvényeit, az egyházak és népek jogait és régi jó szokásait megvédeni, hogy miután ezen öltetből a román érsekek rendelete után az itteni g-egyesült és nem-egyesült templomokban az istentisztelet megtartatott, az itteni birtokosság óhaj-tása, hogy e napot mindnyájan az örömmel szenteljük. Ily értelemben szólott a helybeli g. n. e. lelkész D. J. úr is; végre pedig H. P. úr hasonlólag románul is velős szavakban adván kifejezést a megkoronázás okozta örömmel; felkérte a népet, hogy egyetértve s testvéri kezet nyújtva egykezzenek a haza s saját jólétüket a többi társnemzetekkel közösen elősegíteni.

Ezután H. P. és B. K. urak, mint az itteni korcsmajog haszonbérloi, szívesek voltak a lakos-ságnak 5 veder bort és egy pár veder pálinkát kiosztatni, kik is egész estig zeneszó mellett mulattak együtt a legszebb rendben, mialatt az itteni értelmiség a terített asztalhoz ülve, nem egy lelkes pohárköszöntés mellett, a királyra, a házra, a társ-nemzetekre, a felelős kormányra, a hon nagy fiára, sőtétig mulatott s ekkor mindnyájan a Rákóczi-induló kíséretében, élükön a helység jegyzője P. S. a nemzeti lobogóval kezében a kivilágított fútezan le H. P. úr házáig, s itt baráti jobb-szorítások közt váltak el. A nemzet nagy ünnepét akárhány helyett megünnepelték fényesebben s nagyobb zajjal; de több üzinteség és igazi öröm nem volt sehol, mint a m. ludasi ez ünnepélyre összegyűlt értelmiség keblében.

nem r. l.

Nagy-Lőzna (Belső-Szolnokmegye), jun. 8. — Román testvéreink, kik 1865-ben oly tömegesen siettek alkotmányos képviselő választási jogukat hosszas szünetelés után ismét ténylegesen gyakorolhatni, ennek első eredményét tekinté azt, miszerint közkegyességű és magas képzettségű képviselőnk Torma Károly e megye főispáni méltóságára lett ő Felsége által hivtatva; ha tehát a kedvelt főispánnak az ötlet szerető néphez intézett és hozzánk június 5-kén érkezett felhívása, mely nem az eddigi meghagyatottak-féle rendeletek, hanem a bizalom szép szavának ezüst hangján szólt: Nagy-és Kö-Lőznai román testvéreinket egyszerre felvillanyozta, s mai napon minden ünnepélyes szint

ültött, ezt igen természetesnek találók; mindkét külségben engesztelt áldozat lett felmutatva a mindenek Urához a megkoronázott apostoli király hosz-szas és holdog uralkodásáért, a nap is fényárban úszott, mintha a szent korona sugarait kívánta volna a királyért imádkozó nép bomlokára játszodni.

Az engesztelt áldozat felmutatása után Hosz-szu Demeter nagy-loznai és Pap Domokos kö-loznai gör. kath. (román) lelkész urak a szent korona eredetét, annak nagy horderejű jelentőségét vallási és polgári szempontból megmagyarázták; az utolsó hangsúlyozva kiemelvén azt is, hogy a szent korona egyik része Dukás Mihály görög császár küdeménye, s rajta levén a görög vallás védszentjei is, a románokat, különösen az egyesült görög hitűeket vallási szempontból kétszeresen érdekli. Mire a templom elibe rögöztött puskások három dísz-lővése s a Hymnus elénekése után a nép megelé-gvedve oszlott el, de az egész napot ünnepnek szentel-é. S éppen, mert ünnepnek szentel-é, kedvetlen érzéssel tekintett a Szamos jobb partján egész szor-galommal kapáló köv-ár vidéki letkai román test-véreire, kik, mint magukat kifejezték, nem kaptak rendelést: ünnepet szentelni; e közömbösség okáról egy pár kö-loznai lakos által tett észrevételt figye-lemmel kísérendőnek találám, egyik véleménye sze-rint hihetőleg a vidéki főkapitány úr személyesen felmenvén a koronázásra, hazajövele után fogna megtartatni az ünnepélyességet. Ma lett volna illő — mond a másik — az egész országnak együtt imá-d-kozni stb.

Kovács Elek.

Aranyosszék, május 31. 1867. — Kir. biztos gróf Péchy ő nmlga Erdély keleti és déli részén tett körutjából Kolozsvárra visszatérendő, a mai nap ezen szék szíven utazott keresztül.

Aranyosszék minden rendű és rangu lakói számosan sereglettünk össze ő nmlgát a szívélyes székely vendégszeretet és hódoló tisztelet öszinte érzelmével fogadandók, és pedig szeretve tisztelt főkirálybiránk vezetése alatt az alsó járásból ösz-szegyült birtokosság, valamint az egész székből ki-állott számos banderiummal.

Aranyosszéknek Alsó-Fehérmegye felőli ha-tára széléig a kir. biztos ő nmlga eleibe menve, ott 4 1/2 óraker az alsó-fehérmegyei főispán, birtok-sosság és csinos banderium kíséretében jött királyi biztos ő nmlgát főkirálybiránk szívélyesen üdvö-zölte, velős beszédében Aranyosszék keletkezésének történelmi múltját s jelenlegi állásának statisztikai vázlatát fejtegetvén, felkérte ő nmlgát Erdélynek Magyarhonnali tényleges egyesítettését eszközölni, s székünket a teljes alkotmányos jogok gyakorlati élvezetébe részesíteni. — Mire ő nmlga nyilvánítá, hogy Erdélynek Magyarhonnali egyesí-tése, mint bevégzett tény kérdés tárgya már nem lehet, és hogy annak tényleges egye-sítése már nem függ semmi akadálytól; továbbá, hogy a Magyarhonnali egyesített Erdély is az al-kothmányos szabadság jogérvézetében mentől hama-rább részesülhessen, ez lévén ő apostoli kir. Fel-sége és a magyar miniszterium által ő nmlgának feladatául tűzve ki, ezt mielőbb végrehajtani min-den erejével igyekezni fog.

Ezzel ő nmlga főkirálybiránkat maga mellé ültetvén; az ott jelenvolt alsójárási birtokosság és számos lovas banderium kíséretében megindulván, tarack-dörgések között érkezett meg Felvinczre, hol is a felvinczi nagyhídon innen nemzeti zászlók-kal ékített diadalkapu előtt a városi nép, 40 hite-ség, papság és a városi tanács, élén a főbíró, fo-gadta egy csinos kis üdvözlő beszéddel, melyben röviden érintvén Felvincz városa múltját; felkérte ő nmlgát oda hatni, hogy valahára a városok is municipialis jogaik élvezetéhez juthassanak. — Ő nmlga megköszönvén Felvincz városának irányában mutatott szívélyes fogadtatását, biztosítá a várost, hogy oda fog működni, miszerint az önálló tanács-csal birt városok is önkormányzati jogukat a leg-rövidebb idő alatt visszakaphassák, s hogy annak élvezetéhez is juthassanak. — Innen a kétfelől zöld-galyakkal ékített utczán menve a szék házát ke-gyeskedett megtekinteni ő nmlga, a hol is a hiva-tali kar tisztelgését fogadta. A hivatalos kezelést illető több kérdések után ő nmlga a hivatalos dol-gok folyamáról kívánván meggyőződést szerezni, megtekintette a beadványi jegyzőkönyveket mind a közigazgatásnál, mind pedig a törvényseknél, s ke-gyeskedett meglátogatni a börtönt is, a hol felszó-lította a fegyenczeket lehető panaszaik előadására, s miután mindent a maga rendjén talált, utját to-vább folytatandó, viszont maga mellé ültette főkí-rálybiránkat, éljen-kialtások és tarack-dörgések közt a birtokosság és a banderium kíséretében vá-rosunkat elhagyá.

Háromnegyed óra alatt az ugynevezett Létom hegy tetején a Bagyon közsege által épített csinos diadalkaphoz értünk, a hol számos nép, a bágyoni dalárda s Aranyosszék felső-járása birtokossága s nevében Csegezi Tamás úr üdvözlötte ő nmlgát ve-lős s Aranyosszék történelmi múltját vázoló beszéd-del; felkérvén egyszersmind, hogy e széknél al-kothmányos ősi jogai visszanyeréséhez s ezáltal a szabad székelynek ősi szabadsága élvezetéhez jut-hatását kieszközölni kegyeskedjék. — Mire meg-köszönvén Aranyosszék felső-járásanak ő nmlga az irányában tanúsított lelkesült fogadtatást; biztosítá, hogy ő apostoli kir. Felségének elhatározott szán-doka Magyarország és a velő már megmésztaltla-

nul egyesített Erdély alkotmányos szabadságának helyreállítása, ezen legfelsőbb akarat kifolyásából kildötte a Felsége magyar miniszteriuma a nmlgát Erdélybe a legfelsőbb akarat végrehajtására, s hogy e feladata végrehajtásában ezélt érend, annak biztosításául tekintti azon szivélyes fogadtatást, melybe a nmlga e körutjában, különösen a székely nemzet részéről, részestelt.

Eljen kiáltások között a nmlga — kísérete a felső-járású birtokossággal és banderiummal is nekedvén — tovább robogott a szék határáig, hol főkirálybírák Aranyosszék nevében mondott istenhíradót a nmlgának, s hol Torda városa tanácsa és banderiuma fogadta a nmlgát, főhadnagy Szigethi Sándor úr tolmácsolván a város örömet a nmlgának körutjából szerencsés visszatérte felett.

Innen bekisértük a nmlgát Tordára, hol a Mátyás vendéglőbe megállván, Aranyosszék ott jelenvolt birtokossága és banderiuma nevében főkirálybírák mondott búcsu-szavakat.

Kövesse áldás a nmlgának minden, hazánk ősi jogait a szabadságát helyreállítani törekvő lépteit.

Alsó-Fehérmegye, június 10. — Királyi biztos gr. Péchy a nmlga körutja, balázsfalvi fogadtatása s a küllői híd elége még mind élénk beszéd tárgya. Nem akarjuk részletességgel s reflexiók kíséretében szellőztetni. Csak egy tény egyszerű előadására szorítkozunk.

Ugyanis a kis egyedi s szomszédjárásokból is a földbirtokos, s egyházi magyar, szász és román intelligencia részéről a kormány s a nmlga iránti bizalom- és tiszteletnek kifejezés adatott.

A tisztelgők: Csató János, Pausz József, Mangesius Frigyes, Szalanczy Albert, Dobay József, Kalapács rom. kath. lelkész, Bene József, Csűrös Ferencz, Máthé István, főtiszt. Fronius luth. decan, tiszteendő Hank, Kleinrath, Bazoni, Szegedi s ifj. Fronius luth. lelkészek, Albini Hyeronim, Mayer Áron urak s számos szász és román polgarok, a vezérletré. Bíró Lajos társukat és vingárdi birtokos urat kérték fel, s úgy siettek számos díszes fogattal a magas állású utazó üdvözlétre.

Miután Balázsfalvát — hová korán érkeztek — megjárták, a kir. biztos elibe szekerestek, kit is Tur részben magyar helységben találva, a szószólással megbízott B. L. körülbelül következőleg üdvözlötte a nmlgát: Nmlga gróf, kir. biztos úr! Kegyelmes uram! Alsó-Fehérmegye több járásainak itt megjelent szász, román és magyar birtokosai, polgarai, vegyesen, a mint századok óta e földet lakják s a régi egyetértésben siettek, nmlgod jelen magas körutját felhasználva, tiszteletüket nyilváníthatni. Nekem jutott a szerencse, hogy érzelmeiket tolmácsoljam, mely szerint Felséges urunknak, apostoli királyiunknak tántoríthatlan hűségüket, áldozatkész ragaszkodásukat, független felelős kormányunk, valamint nmlgod iránti hazafias bizalmukat s mely tiszteletüket jelentik ki stb. Mire lelkes éljenzés hangzott fel nemcsak a tisztelgők, de — a helybeli reformátusok és katolikusok tornyaiban megkondult harangok által jel adatván, hogy a nmlga a határt átlépte — az egybegyűlt tiri magyarság részéről is.

Kir. biztos a nmlga igen leereszkedőleg és nyájasan fogadta a tisztelgőket, s adott válaszában biztosított, hogy a megyék restitúciója mielőbb bekövetkezend, s a királyhagóninemeni honfiak óhajása is teljesülésbe menend; hangoztatta azt is, hogy az unió bevezetett tény, s ezáltal a közös szabadság áldásában részesülend Erdélynek minden ajku honfia, mire harsány eljennel üdvözlék a nmlgát a tisztelgők, s számos díszes fogaton Balázsfalvára bekisérték.

Vizakna (Alsó-Fehérmegye), június 12. 1867. Az öröm, mely széles Magyarországon oly általános vala, nem maradt hatás nélkül Vizaknán sem: a koronázás napján fényes kivilágítás mutatta közlekedésünket; pünköszt második napján, míg az eső csöppjeivel természeténél már már kiszáradt földünk szikkadt kebelét; addig a városház falai közt lelkesült örömmel, testvériesen ülök meg a koronázás nagyon várt napját.

Képviselő volt itt hazánk csaknem minden nemzetisége. Az egyetértés testvériség érzeménnyel s nyilvánulási oly általánosak valának, hogy közörműnk csak nevelheté. Szószólói valának ez érzeménynek Timár Károly királybíró úr, ki a koronázott király s királynőért, a magyar miniszteriumért stb.; Herepei Károly ref. pap, ki a hazaszeretetre lelkesítő s lelkesedéssel fogadott szavakkal inte — Beust-ot szép humorral köszönté és el-teté; a románok örömmel viszonzották a közegyet-értés, testvériség pártolására nyújtott jobbunkat; Wagner szép, gyönyörű hasonlattal ábrázoló közös hazát s irántai köteleinket.

A társaság későn oszlott el nézni a fiatalság meg másnap is tartott táncmulatságát. Bárba mindent vagy legalább legtöbb helyt a nemzetiségek megnyerésére ily sikerrel lépének elő, mint Vizakna érdemes tanácsa; bárba mindent úgy el lenne hintve a magyar nemzet jó szándékában való bizalom, mely nem a nemzetiségek ki-szakmányolásra, nem, mint albarátaik elhitetni akar-ják, elnyomásra, de a kivívott szabadság közössé-tételre van irányozva!

Ideje is, hogy levelezzük a nemzetiségek

különböztetéseit okozta feltékenységet; ideje, hogy megértjük egymást, s tán előbb nem sokára az idő, hol nem pártszenvéde, nemzeti gyűlölet; hanem a közös haza boldogságára irányzott törekvés vezérli e haza külön nyelvű, de ugyanazon érdekű lakóit, mert csak így várhatjuk annak megrongált felvirágzását. Eljen a haza, eljen a koronázott király s a magyar miniszterium!

Veres Gyula.

KÜLFÖLD.

ANGOLORSZÁG. A czár ellen intézett merényletről a „Mg. Dr.” írja: „A megaláztatás nyomasztó érzése és keserű bánkodás nyomja el a rokonszenvet Lengyelország iránt, úgy, hogy megszűnnek az emberek törődni felszabadításával. Nem képzelhető sajnálatosabb és esztelenebb bűntényt ennél. Ha a lengyelek remélhetnek valamit, ezt csak Franciaországtól remélhetik; ha van a világon ember, ki hasznukra lehet, s ki bebizonyítja, hogy nekik jót akar, ez a francziák császára, s a czár vendége barátjuknak, legjobb barátjuknak, majdnem azt mondhatnók, hogy egyedül barátjuknak. Ily bűntényt nem lehet súlyosítani, a mint nem azt mentetni. Semmi, még Murawiew kegyetlensége sem kibébiheti roppantságát, s nem egyenlítheti ki a borzadályt, melyet okoz. A nagylelkű jóakarát, melylyel a lengyelek Francia és Angolországban fogadtattak, nem terjedhet ki az azzal visszaélésre. A francziák erőiesen kifejezték az iszonyt, mit az ilyes bűntény bennök gerjeszt. A rendőrségnek kellett közbe lépni, hogy a nép az orgyilkost szét ne tépje, s a czár rögtön nyílt lelkesedéssel üdvözlötte.”

A „Daily Telegraph” írja: „A merénylet nem csak a nyomoru gyilkos kivégzését indokolja, hanem fölülteni a közmegeztetést azon elméletek ellen, melyek érdekeseknek találják a politikai orgyilkosokat. A franczia nemzet semmit sem fog elmulasztani, hogy elkülönítse magát a nyomorulttól, ki a franczia vendégszeretetet azzal jutalmazta meg, hogy meg akarta ölni a francziák vendégét. Európának sértett érzete fogja elítélni ezen merényletet. Nincs ország, nincs a világon intézmény, mely valaha nyert volna valamit a politikai merénylet folytán, s az egész világ örvendhet, valahányszor az ilyes kísérlet meghiúsul. Távól attól, hogy a népeknek hasznára lenne ezen monomania, mely az egyénekkel mutatkozik, soha nem téveszté, hogy fatalis ne legyen a nemzetekre.”

FRANCIÁORSZÁG. Gr. Plater és Langievicz protestációja, a párisi merénylet ellen következőleg hangzik: „Villa Broelberg Zürich mellett, 1867. június 8-án. A Svájcban, valamint a minden más országban tartózkodó lengyel emigránsok a június 6-án a czár ellen intézett merényletet úgy tekintik, mintegy a fájdalom és fanatizmus által elvakított szerencsétlen ember eszelekvényét, mint oly tettet, melynek semmi köze azon tiszteletreméltó fegyverekhez, melyek Lengyelország szent ügyének szolgálnak. Lengyelország mértékeltlen s majdnem évszázadot elért vértanúsága ugyan elvagythatja az egyes személy értelmiségét, hanem az egész lengyel nemzet hazafi kötelességeinek magaslátán áll, s kárbotat minden tettet, melyet a közlekiismeret megbélyegez. Ezen merénylet annál sajnálatosabb, mivel oly országban követtek el, mely kitűnik nemes vendégszeretete által a lengyel emigratio iránt, s meleg rokonszenvével a lengyel ügy mellett. De a közvélemény nem fogja magát félrevezettetni, s nem fogja felelőssé tenni a lengyeleket oly tettetért, melyet valamennyien, pártkülönbség nélkül, kárhoztatnak.”

NÉMETORSZÁG. Berlin, jun. 15. A „Börs. Ztg.” szerint Bajorország már megerősítette a vám-szerződést. — A mai „Kr. Ztg.” azt hiszi, miszerint a dán király az észak-schleswigi kérdésben a nemzeti párt lapjainak nézetét osztja, hogy t. i. Schleswignek tulajdonképeni dán része a németekre vonatkozó bánásmódnak minden feltétele nélkül egészen átadandó volna.

TÖRÖKORSZÁG. A crétai harcokról következő tudósítások fekszenek előttünk: „A felkelés az egész szigeten általánossá lett. Omer pasa az ápril 23-án krapai és kallikrafi mellett szenvedett kettős vereség után felhagyni látszik azon tervvel, hogy Sphakiába nyomuljon, s Rethymohov vonult vissza, honnan szintén eltávolítván ápril 30-án Meszi nevű falunál foglalt állást. Csapatai utközben mindenféle kihágásokat követtek el, templomokat szentségtelenítettek meg és minden birtokot fel-dúltak. Május 6-án megtámadták a felkelők Omer pasa előcsapatait Brachimon falu mellett, a harc kimenetele nincs tudva, de Omer pasa azonnali erősítéseket kért Bethymoból. Ezen harczon kívül egy másik tekintélyes összecsapás is fordult elő május 3-án a malevycioni kerületben; a harc reggeli 7 órától esti 8-ig tartott. A törökök több mint 60 gránátot röpítették a keresztények közé, de kevés sikerrel, mivel ez utóbbiak csak három halottat és hat nehéz sebesültet veszítettek. A törökök vesztesége halottak és sebesültekben többre megy 160-nál. A sziget keleti részében nagyszámú gyűlé-keztek össze keresztények és a „Kardiotissa szűz”-höz címzett kolostort megerősítették. A sziget e részén nagy lelkesedéssel karolták fel a felkelés

ügyet s épp ennél fogva a majnoki felkelők főnökét Dimitrikarakost is a legnagyobb diadalörömmel fogadták. Valamennyi nyugati kerületből gyűlékez-nek a felkelők Omer pasa hátmögött s kelet felé vonulnak. Minthogy a felkelés tulajdonképeni fészkebe, Sphakiába, nem sikerült behatolni, azzal vesz bosszút a szenvedett kudarcért Omer pasa, hogy az egész tartományt kímélet nélkül felprédálja. A Caneaban székelő consukok utján valamennyi Európai hatalomhoz tiltakozást menesztett a crétai ideiglenes kormány a törökök barbarizmusa ellen, melylyel a háborút folytatják. Az Athénben székelő crétai központi bizottmány újabbban is felszólítást intézett a földgömb valamennyi görögjéhez, hogy a crétai harcosok és családjaik felségeléséhez járuljanak. E felszólításban hű, de szivszaggató leírása olvasható a crétai állapotoknak azon tíz hónap alatt, mióta a függetlenségi harc kitört. Elő van számlálva benne, hogy mit tettek az önkéntesek által támogatott crétaiak, és mily kudarcokat vallott az egyiptomi alkirály által is támogatott rop-pant török sereg.” („Mog.”)

SZERBIA. A szerb kormány a hadsereget teljesen újjászervezte. Az egész 32 dandarra van felosztva, melyek mindegyikéhez egy lőteg és egy lovasszázad csatoltatott. A 32 dandár ismét 10 had-osztályra oszlik, melyek rövid idő alatt mozgósíthatók. Három hadosztály már ellátott hátulított puskákkal. Szerbiának egészben véve 70 zászlóalj jól begyakorlott katonája van, melyek pótlására 30 zászlóalj, melyek alakítása rövid időn fogantatba vétetik, van rendeltetve. Azonkívül egy 20,000 főnyi szabadcsapat alakították. Az újjászervezési költség mintegy 40 millió piasterre (6 $\frac{2}{3}$ millió o. é. forint) rug. Ezen összeget az állam az államkincs-tár készpénz alapjától kölcsönözte el.

OROSZORSZÁG. Sz. Pétervár, jun. 9. A „Nat. Ztg.”-nak írja: „A benyomás, mit a párisi merénylet híre tett, könnyebben érezhető, mint leírható. Az első sürgöny azt mondta, hogy a merénylettel franczia, s ez oly ingerültséget okozott, mely kitörésre vezethetett volna, ha a merényletnek szomorú következményei vannak, kik az utazást és az amnestiát ellenézték, most fennen hivalkodnak. A zavar annál nagyobb volt, mert nincs a városban senki, ki a külpolitikába be lenne avatva, s tehát nem tudták, az egész csak egy örtlített-e, vagy vele végeszakadt minden reménynek, mely a párisi uthoz volt csatolva? Persze, hogy itt az egyesnek tetteért az egész lengyeliséget okozzák, és számosan vannak, kik nem képzelhetik, hogy most ne indíttassék valami hosszú s kiterjedt vizsgálat, s ne hozassanak végtelen sok büntető ítélet. Némelyek megesküsznek rá, hogy a czár nem mehet többé Varsóba, mások azt bizonygatják, hogy már most ugyan nem lehet engedményeket adni Lengyelországnak stb.” A mai „Journ. de Sz. Peterb.” azon franczia lapok ellen fordul, melyek a czár párisi időzése alatt a lengyel dolgokat fejtegették s kérdi, miként vennék a francziák az olyan eljárást, ha midőn III. Napoleon Oroszországban van, az orosz közönlönyök ennek politikáját gyaláznák. — Az „Invalid” Ausztriát és Beustot támadja meg főleg ennek reichsrathi nyilatkozatáért, melyben a szlávokat inti az anti-osztrák tendenciáktól.

A „Köln. Ztg.” írja: „Mig a pánszláv eszmékért rajongók tüntetésekkel halmozzák a nyugati szláv küldöttségeket, addig most egy csoport felvilágosodott férfi, kik tudják, hogy ezen nyilatkozványok nem az orosz nemzet érzelmének kifejezése, azok ellen működni kezdenek. (Kissé elkéstek ezen felvilágosodottak.) Vezetettnek ők azon meggyőződés által, hogy az ethnographiai kiállítás egész vállalata el volt hibázva, mert a külföldön úgy fog értelmezett, mint indirect kormányzatás s rozsvért fog csinálni egy Ausztriában, mint Poroszországban. Azért az értelmes oroszok ezen egyesület feladatánál tizti ki ellene dolgozni ezen igazgatásnak, mely még hiába meg is károsíthatná az orosz kormány jó hitelét.”

KÜLÖNFÉLÉK.

— Gróf Péchy kir. biztos a nmlga tegnap előtti délután visszaérkezett Pestől körütkbe.

— Gróf Péchy Emanuel, erdélyi királyi biztos — írja a „P. Hirnap.” — tegnap utazott el körütkből, vissza Kolozsvárra. A kir. biztos úr az erdélyi viszonyok tüzetes tanulmányozása után mintegy három hét előtt egy reorganizációs javaslatot nyújtott be a miniszteriumhoz. E javaslat, mint megbízható forrásból értesülünk, lényegtelen módosításokkal a miniszterium helybenhagyását megnyerte, és az ily módon approbált javaslatot a kir. biztos úr tegnap magával vitte. A főispánok és királybírák kinevezése, kiknek névsora az említett javaslatnál egyidejűleg lön a miniszteriumhoz fölterjesztve, a közelebbi napokban fog megtörténni. És csak ezután fog a tisztújítás a megyékben és a szász és székely székekben véghez menni.

— Szászvárosban a koronázás ünnepé-lye óta a városházán nemzeti lobogó díszlik, ezen felírással: „Isten velünk.” Ez az első lobogó, mely bekés időben az ottani városházán leng. — Szászvárosszék a pesti koronázási dombhoz az emlékeztetés kenyérmezei emlékszóbor helyéről vette a földet, hol a nagy Mátyás korában 1479-ben Erdély minden nemzetei együtt szállának szembe az

ozman sereggel, mely helyen Kinizsi feltalálva a sebeiben fekvő Báthori vajdát, a győzelem estéjén együtt ülök meg a diadal áldomását.

— A z országgyűlés elnapolása bizonyos; de legfőlebb hat hétre, miután számos sürgős ügyet kell elintézni. Ilyen a nemzetiségi kérdés, zsidó-emancipatio, általános honvédelmi kötelezettség, mely utóbbi jövő november hóban már életbe fogna lépni.

— A bir, miszerint a Felsége sajátkezt aláírása mellett arezképt küldte volna Deák Ferencz-nek emléktul, aaptalannak nyilvánul.

— A királyhagóninemeni ev. lutheranusok superintendense főtiszt. Binder Pál György, ki folyó hó 12-kén egy jobb létre szenderült, Berethalomban nagy ünnepelességgel temettetett el. A gázós szertartásra az elhunyt s köztiszteletben állott plüspök tisztelői s szász intelligencia és nép részéről nagy számmal gyűltek össze, jelen volt a szász comes is, s a kitűnő beszédet a koporsó felett kerületi decan Theil S. főtiszt. úr mondotta. Ki lesz utóda az elhunyt férfiúnak, nem tudhatni még; de az ev. luth. vallású egyházférfiak kara annyi jeles és szép szellemi taggal bir, hogy nem kételkedünk, miképp a nevezetes hatáskörbe a log-tiszteletreméltó egyéniség fog emeltetni.

— Tempora mutantur. Igen sajtászerű curiosum gyanánt merült fel itten az eset, mely szerint tegnapelőtt egy oly egyént kelle vizsgálati fogságba tenni, és pedig felségsejtés vádjá miatt, ki nyomban a világosi fegyverletétel után, az Urbán vad katonai uralmának napjaiban, ugyancsak kitelt volt magáért a magyarok elleni zaklató szerepkörében. Mondják, hogy nyilvános helyen szidalmazta, s a legsértőbb kifejezésekkel gyalázta a magyart s a miniszteriumot; többször felszólították, hogy mérsékelje magát, s azon reményben, hogy ez inkább hatni fog, figyelmeztették, hogy immár a kibékülés napjait éljük, a Felsége a béke olajágával kezében mint koronás király áll felettünk. Erre az illető a koronás király irányában oly otromba kifakadást engedett volna meg magának, mely igen súlyos felségsejtést foglalt magában; mire iparosaink egyike azonnal jelentést tett a hatóságnál, feladása a tanuk vallomásaival jegyzőkönyvre vétetett, s Kristóf úr — mert ő volt a nagy férfi — szépen bekisértetett oly szállásra, miután ő ezeltől 18 évvel annyi ártatlan magyar számára tartott készen. Ez a beszéd tárgya most itten, s ez esetet a nép nagy elégtételézzel és kedélyesen veszi. (Utólagosan értesülünk, hogy míg ügye lefolyna, a vádlott szabadon bocsáttatott.)

* A balázsfalvi dologokról, melyek a kir. biztos a nmlga ottani látogatása alkalmával felmerítettek vala, többrendbeli tudósítást kaptunk már. Igaz, hogy a legidomosabb stýben vannak szerkesztve, s céljuk csak száraz tényeket juttatni világ elibe. De hangjuk nem igrigelt babérjaikon pihenni azokat, a kik azt hiszik, hogy önmagukat megbecsülték oly nyers fellépéseikkel. Különbösen se világosemény. Legyen szabad elnézést remélnünk, ha nem kívánjuk tárgyalni. A koronázás előtt történt, s a kiengesztelődés ezen magasatos napja után borítsuk testvéries elnézéssel feledés fátyolát a multa. Mi soba se adjuk fel azt a hitet, hogy minden jóra való nemzetiség, s így a magyar királyság területén élő románok keblében is el egy nemesebb geniusz, mely mindig s addig fog tiltakozni a soha dicsőségre és emelkedésre nem vezető illómtalan szélsőségek ellen, míg azok tökéletesen elvesztik hatásukat. Már is örvendés jeleit látjuk e hatásnak, s higyük el, egy valódi mivelt és nemzete méltóságát komolyan felfogó román úr se vette egyéb, mint megütközéssel azon hírt, hogy éppen a miveltetés terén álló román ifjak egész a tettelegességgel ragadtatták magukat kicsinyes ürügy alatt stb.

— Az aradszebeni vaspálya igazgatótanácsa m. hó 25-kén megalakult; elnök gr. Chotek Ottó, alelnök Haber Lajos, tanácsosok Fürstenberg Egón Miksa herczeg, Goldschmidt Gyula lovag, Gügl János, Grimm Manó, Gränzenstein Gusztáv, Kochmeister Frigyes, Marx Lajos lovag, Reichenstein Ferencz báró, Trefort Ágoston, Várady Pál, Wodianer Albert báró, dr. Weisz Adolf és Weisz Károly. Az alakító közgyűlés június 17-kén tartott meg természetesen Bécsben.

— A marbaszállítványoknak a porosz tartományok területén leendő átvitele további intézkedés az ausztriai határszélek felől hajótakra nézve a keleti marhavész miatt betiltatott.

— Beküldetett szerkesztőségünkhez: Rudnyánszky Béla köz- és váltóügyvéd nyílt levele Ökröss Balínthoz, a „Jogtudományi Közlöny” szerkesztőjéhez. Továbbá: a Nagy Miklós által szerkesztett „Magyarország Képekben” című folyóirat V. füzeté, számos képpel s gazdag tartalommal.

— Klápka tók, Perzel Mór s Madarász László — hír szerint — a magyar királyság fővárosába érkeztek egész csendben.

— Fiumeből táviratoztak jun. 11-ről. Reggeli 6 óra 40 percz. Eppen most vonult be rop-pant néptömeg a városba, 4000 ember, magyar zászlókkal s nemzeti zenével Buccari városából és Picheto, Szt József, a Felső- és Alsó-Krassica kerületeiből. Csatlakozást követelnek a magyar ten-germellekhez. Nagy lelkesedéssel ajánlják fel hű-ségüket a királynak és az anyaországnak. A fiumei-lek lelkesedéssel fogadják és a városi zenével

kisérk vissza a határig, a város azonnal kitűzte a lobogókat. Haulik titkár azonnal átvevén kezeikből a kérvényt, szűnni nem akaró éjjent harsogtatnak a magyar királyért, mihez a fumeiek is csatlakoznak s visszatérés alkalmával Radich háza mellett elhaladván, lelkesen éltették a fumei orsz. képviselőt.

Felszólítás nemes Hunyadmegye és Szászvárosszék területén lakó volt honvédtisztokhoz. Mintán az e vidéken lakó — rangban első — honvédtiszt Makrai László alvezet, jelenleg mint országgyűlési képviselő Pesten van; általa, mint rangban utána következő megbízatva, kötelességemnek ismerem hazafias bizalommal fölkeríteni nemes Hunyadmegye és Szászvárosszék területén lakó volt honvédtiszt társaimat, szíveskedjenek e folyó évi júliushó 4-én délelőtt 10 órakor Déván, a megyeház nagytermében, bizalmas értekezletre megjelenni. Nekünk se szabad más meggyekben lakó honvédtiszt-társainktól bátramadaradni. Szászváros, 1867. július 17-én. Krasznay Pál, volt honvéd őrnagy.

— Minekutána ő Felsége, a mi legkegyelmesebb királyunk, megkoronázása alkalmával minden politikai elítélteknek általános kegyelmet adni kegyeskedett; czélszerűnek vélem mindazon volt cs. k. tiszteket, kik a honvéd-seregbe szolgálván rangjuktól megfosztattak, folyó év júliushó 8-dik napjára a sepsi-szt-györgyi kaszinó épületbe egy értekezletre összehívni, testiletileg ő Felségének hálás köszönetünket megtenni. Hom. Karácsonfalva, június 16-án, 1867. Pünköszt Pál, volt honvéd huszár őrnagy.

— Palóczy Horváth Mária urasszony, ki közelebből Palócon halt el, több mint félmillió o. é. frtot hagyott a sárospataki főiskola, a moldva-oláhországi missio, az ungi egyházmegye, a tiszamelléki egyházkerület s debreczeni főiskola javára.

NEM HIVATALOS.

FEHÉR MELL-SZÖRP

(weiser Brust-Syrup)

több egészségügyi hatóságok s tisztí főorvosok által igazolva, mindennemű idült köhögések, mellfajások, nátház, elévült rekedtség, torokbántalmak s tüdő-elnyalkódások ellen eddig még kielégítő siker nélkül soha nem használtatott! — Ezen szörp mindjárt az első használatnál feltűnőleg jótékonyan hat, — különösen görcsös köhögés és száraz-hurutnál; elősegíti a nehéz- s megaludt nyálkakiköpést, a gége-igert azonnal enybiti, s rövid idő alatt eltávolítja minden, — még az oly heves és gonosz asztorköhögést is, s a vérhányást.

Egy nagy üveg 1 frt 25 kr. o. é. Egy nagy üveg 1 frt 25 kr. o. é.
" kisebb " — " 80 kr. o. é. " kisebb " — " 80 kr. o. é.
Kapható: Kolozsvárt BINDER K. (ezelőtt Ritter) gyógyszerárban belmonostortczában a redoute során.

AZ AUSZTRIAI GRESHAM

élet- és járadék-biztosító-társaság

ajánlja magát az életbiztosítás minden ágaira, a legutányosabb feltételek mellett és 80 % osztalékot ad a tiszta nyereségből.

Az 1866 dec. 27-diki nagy gyűléskor

2123.91 frank és 24140 frt o. ért. 30 kr.

nyeresége volt a biztosítóknak az 1863—65 iki üzleti folyamatokban.

Az intézet fennállása óta 1862 dec. 2-től 1867 mártiusig halál esetekben

14181 frankot és 185,983 frt 75 krt fizetett ki.

Sorozatok, tarifák és a kívánt felvilágosítások kaphatók Kolozsvárt ALTMANN TESTVÉREKNEL, mint megbízottaknál, valamint az erdélyi fő- és kerületi ügynököknél.

Tökéletes pótszer a halmájolaj helyett!

JODIRTER RETTIG-SYRUP
VON GRIMAULT & Co APOTHEKER PARIS

Ezen gyógyszer Párisban és mindenütt kiértemelt jó hírnévre tett szert Jódirtalmáért, mely benne fel van vegyítve scorbut ellenes növények folyadékával, melyeknek gyógyereje a nép közt ismeretes, és melyekben a Jód természetesen állapotban jön elő. Igen jól használható gyermekek-nél Lymphatismus, csontgyengeség, és minden mirigyes agaganatok ellen, melyek eredeti vagy öröklött scrophulosus állapotból jönnek elő. A legjobb tisztító szer, melyet a gyógytan bír; étvágyat gerjeszt, az emésztést elősegíti, és a testnek ruganyosságát és természetes erejét visszaadja. Egyike azon ritka orvosszereknek, melyeknek hatása mindig bizonyos, és mire az orvos biztosan számíthat. Ennélfogva ezen szer naponként használtatik bőrbetegségek ellen Cazenave, Bazin és Devergie orvosok által, a St. Louis kórházban Párisban, mely kórház kizárólag csak a fennebbi betegségekben szenvedőkért áll fenn.

(28) Jódos reték-syrup ára: 2 frt 50 kr. (9—24)
Főraktár Magyarhonban Pesten Török J. gyógyszer.
„Erdélyben Kolozsvárt Wolff J. Engel J. és dr. Hintz Gy. gyógyszer.

Bécsi Lábbeli-Fénymáz!

A maga nemében egyetlen és 32 év óta, az alább megnevezendő cég fenn állásától fogva jószágában felül nem mult

Bécsi Lábbeli-Fénymáz
vitriol nélkül

FERNOLENDT FERENCZnél Bécsben,

a többek közt azon kitűnő tulajdonokkal bír, hogy 2—3 év múlva is éppen olyan lágy és friss marad, mind kezdetben; hogy a bőre oly jótékony hatással van, hogy az folyvást lágy marad; hogy a legcélszerűbb fátársággal a legsebbe fényt lehet előidézni, mit semmi más fénymázzal nem lehet stb. mely kitűnő tulajdonairól a bécsi gazdasági kiállítás 1866-ki m. bizottmánya a nagy éremmel tüntette ki. Ezeknél fogva a fénymáz a n. é. közönségnek és t. kereskedő uraknak egy oly árucikk gyantát ajánlatik, mely dacára minden utánzásnak, nemében a legjobb, és elcsoroga miatt a legszelebb elterjedésre érdemes. Megbizások az árak beküldése vagy utánvét útján eszközöltetnek — font- és mássa számra 22 frtjával másszánként, skatulyákban, melyekből 16, 8, 4, 2, 1, toszon egy fontot. Árúok, kik egy mászást legalább vesznek, jelentékeny leengedésben részesülnek.

Gyár: Wien, Landstrasse, Hauptstrasse Nr. 74.

(Neerolog.) Alólirott, mint a boldogultnak legközelebbi fiókona, szomorodottan jelenti, hogy Illéssy János arany. sarkantyus vitéz, 6 országyűlésen képviselő, 191 éven át kunok kapitánya, több nemes vármegyék táblabírája, 1849-ben hétszemélyűnk, ugyanakkor teljhatalmu kormánybiztos, halálra ítelt s 10 évi várfogságra kegyelmezett status fogoly, mai napon 76 éves korában meghalt. Kis-Ujszállás, június 16-án, 1867. Illéssy Sándor, volt honvéd százados.

Jókai szerkesztése alatt „Igazmondó” című alatt politikai és vegyes tartalommal új hetilap inditattik. Ára egész évre 4 frt.

A bukaresti „Romanul”-ban több román hazafi megdöbbenéssel jajdul fel a románai erkölciség hanyatlása miatt. Ugyanis az ottani központi leány-nővelde helyiségébe közelebből a hadügyminiszterium költözvén be, ott a falakon oly értelmű feliratokat találtak, hogy maguk a katonák pirulni kénytelenítették. Ezt hozták fel az említett lapban, mint tény. Az igazgató erre rágalmozónak declarálta a felszólalókat, mire ezek vizsgálatot sürgettek s ez megtörténvén, a „Monitorul” sajnálatlalt kénytelen igazat adni a felszólalóknak.

A pesti izraelita hitközség f. hó 13-án d. e. 11 órakor ülte meg fényes imaházában a koronázási ünnepet. A nagy templom minden padja tömve volt. Jelenvoltak a főrendi- és a képviselőház számos tagjai, ugymint: gr. Cziráky János és b. Schaguna János érsek ő nmlgok, kik a szövetségi láda közelében az előjárói helyeket foglalták el, gr. Dessenffy Marczel, b. Kemény István, Ghyozs Kálmán, Besze János, Beöthy alispán stb. Az ünnepély egy zsoltár éneklésével kezdődött meg, mire Meisel főrabbi héber imát mondott. Egy másik zsoltár éneklése után dr. Köhler ma-

gyar hitszónok tartott meleg és hatásos szónoklatot, melyben azon alapigét fejtetgetvén: „Soha se tegyen ember önmaga koronát a maga fejére, hanem tegye fel azt más” — megemlékezett a koronázási tény fontosságáról a királyra, a nemzetre és különösen az izraelita-magyarokra nézve. Az ünnepély egy óráig tartott.

Lovak rokkantságánál, különösen ha a tulzott megerőltetésből származott, igen jól alkalmazható a sóoldat. A sóoldat készítése igen egyszerű, veszünk egy pint langyos vizre pl. fél font sót, s ha a só felolvadt — kész az oldat. Ezzel kell a ló lábát mosogatni, szorult patánál egynehány percze bele is állítani. A végtagot azonkívül be kell kötözni melegentartás végett.

Szerszám és eszköz-fának igen nagy keménysége és tartóssága adható, ha az a frágylébe áztatatik. Ezt lehet tenni a már kész szerszámdarabokkal is.

Jó tejelő tehének tenyésztése és nyeresége nézve igen nevezetes tényezőket szerepel az első borjázás utáni fejés minősége. Főfigyelem fordítassék ezen esetben a fejést addig folytatni, míg csak lehetséges, mert a tapasztalás igen is bizonyítja, miszerint a következő években ugyanazon időben hogy fel a tejelással, de, sőt rossz fejés mellett, még előbb is, mint az előbbeni évben. Hanyag fejéssel tökéletesen el lehet rontani a legjobb tejelőt is, míg ellenkezőleg a rossz tejelőből is válik közönséges tejképességi tehén. A rozslú tejelő tehéneknek rendszerint és legtöbb esetben a hanyag szolgálók vagy fejük az okai.

UJ POSTA.

Pétervár, jun. 15. Konstantin nagyherceg Kronstadtban fogadta a még itt levő szláv vendégeket s meglegedését fejezte ki a fölött, hogy az orosz nép részéről jól fogadtattak.

Bukarest, jun. 15. Károly fejedelem a montenegrói fejedelemtől a Danilo-rend nagykeresztjét kapta. A fejedelem ma Moldvába utazik.

A „Staatsanzeiger” egy máj. 27-éről kelt királyi rendeletet közöl, melyben a hannoveri államtanács által az 1858. jun. 24-éről kelt törvény értelmében gyakorolt batáskört a porosz miniszteriumra ruházta.

A szláv vendégek, mielőtt Pétervárról elutaztak, búcsuzásul köszönő szavakat intéztek az oroszokhoz. Nyilatkozatukban ezeket mondják:

„Az annyira sikerült kiállítás módot nyújtott arra, hogy a nagy orosz nép s a vele rokon szláv törzsek kölcsönös jóviszonyba léphettek. E közlekedésnek nincs politikai célja, s a szlávok törekvései nem veszélyesek a többi népekre nézve, hanem azzal csak nyerhet a civilizatio.”

Az angol alsóházban jun. 14. kijelenté Stanley lord, a luxemburgi ügyre vonatkozólag, hogy ha Anglia bele nem egyezik vala garatiába, a háboru elkerülhetlen lett volna. Most már nincs ok a háborútól félni, s a mennyiben a hatalmak a szerződést fenntartják, nem valószínű, hogy francia-német háboru törjön ki.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Június 19-kén: 5% Metaliques 100 frt 80.75. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 70.70. Kamat 62.40. 1860. Kölcsön 89.50. Bankrészvény 727.—. Hítelintézet részvény 200 frt 191.—. London 10 ft st. 100 frt 23 1/4. kr 125.15. Ezüst 122.25. Cs. királyi arany 5.92.

Június 17-én: Földtehermentési kötvény Magyarországi 71.5 Erdélyi 67.—

T. és felelős szerkesztő. DOZSA DÁNIEL.

(207) (1—1)

Haszonbéri hirdetmény.

Nemes Kolozsmegyében Faragón, idősb Ajtai Györgynek egy zsendelylyel fedett, öt szobával, alatta két pinczével, minden gazdasági épületekkel, eszközökkel, igavonó marhákkal, méhekkel, sertésekkel, ősz, tavasz vetésekkel, kaszálóréttekkel, szénafüvellel, összesen 157 Jügerum, hat Curialistával és fogadóval négy évtelre haszonbérbe kiadandó. Lehet értekezni helyt Faragón a tulajdonosnál.

(206) (2—3)

ELADÓ

egy alaforduló magyar-kocsi vastengelyre, új bórfelel, egészen felszerelve. Értekeztni iránta n. piacz gr. Kemény S. féle 278 sz. házánál az emeleten.

STEIN JANOS könyvkereskedésében megrendelhető:

Koronázási emlékkönyv 1867.

című díszes Album, melynek tisztajövedelmének egyrésze az Eszterházy-képtár megvásárlására van ajánlva.

Díszkiadás, 18 színnyomatu képpel dúsan aranyozott kötésben előfizetési ára 6 frt — kr.

Follió-kiadás fekete képpel, kemény kötésben előfizetési ára 3 frt 60 kr.

Népkadás, negyedrét alakban kemény kötésben előfizetési ára 2 frt 10 kr.

a bolti ár magosabb leend.

Kossuth Lajos és fiainak

Ferencz és Lajos fényképezett arczképe.

Ára darabja 30 kr.

Gazdátlan levelek.

Irta Görgei Arthur. Ára 60 kr.

A magyar felelős miniszterium közigazgatási és törvénykezési Rendeleteinek gyűjteménye.

I-só füzet. I—XIV. Ára 40 kr.

SZEREMLEI:

a Honvédelmi bizottmány keletkezése és a forradalom kitörése 1848-ban. Ára 1 frt 20 kr.

Népbank s ezzel összekötött takarékpénztár terve. Irta Csengery Antal. Ára 40 kr.

Ugyancsak Stein Jánosnál kapható:

Deák-tolla

kétféle u. m. hegyes és tompa-orru, 1 skatulya 12 ducet 1 frt 40 kr. mint Pesten.

Befőttes és más üvegekre a drága Lantorna helyett a tartósabb, czélszerűbb, tisztább és sokkal olcsóbb

pergament papir

jött használatba.

Kapható kisebb és nagyobb darabokban 6, 8, 10 krért.

Kolozsvárt STEIN JANOS papirkereskedésében.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda bettivel (Bel-farkasntczá 74 sz.)

Melléklet: 1) K. Közlöny. 2) Vasárnapi ujság előfizetési felhívása.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.